

kristentro, som har ladet ham tage sejre med besindighed og skuffelser med værdighed.

Tage Kaarsted

Klaus Egeberg: *»Til oplivelse af historisk sans« – en analyse af tre lokalhistoriske årbøger*. (Skrifter udgivet af Lokalhistorisk Afdeling nr. 8, 1983). 136 s., 60 kr.

Der er tale om Klaus Egebergs historie-speciale fra 1980, som der har vist sig en interesse for, der kunne motivere, at Lokalhistorisk Afdeling udsendte denne lille bog i sin skriftserie. Denne interesse er nok udsprunget dels af en fornyet og voksende interesse for det lokalhistoriske arbejde (også blandt »professionelle« historikere, hvor området jo herhjemme har været noget forsømt), og dels af et behov for konkret viden om de lokalhistoriske årbøgers faktiske situation. Formålet med analysen er derfor »for første gang at få skabt et samlet og detaljeret billede af den udvikling, som ikke blot en enkelt men en hel landsdels lokalhistoriske årbøger har gennemgået med hensyn til forfatterrekruttering, indhold og læserskare« (s. 13-14).

Egeberg har afgrænset undersøgelsen til Østjylland, hvor Historisk samfund for Randers amt, Historisk samfund for Aarhus stift og Østjydsk Hjemstavnsforening og deres respektive årbøger er nærmere undersøgt. Der er foretaget et stort optællingsarbejde med henblik på at klarlægge bidragydernes sociale baggrund og omfanget af deres indsats, artiklernes emner og karakter (er det f.eks. undersøgelser eller erindringer m.v.), og læserskarens sammensætning. Hele dette store arbejde er eftervist i et tabelmateriale,

som fylder mere end en fjerdedel af publikationen.

Af resultaterne finder forfatteren det mest overraskende, at der er en lille kerne af meget aktive bidragsydere (knap 4% af samtlige), der har stået for godt og vel en trediedel af samtlige sider, og at den overvejende del af disse er »professionelle vidensformidlere, det vil sige lærere, faghistorikere, forfattere og andre hvis uddannelse/erhverv tager direkte sigte på viderebefordring af kundskaber« (s. 76). Faghistorikernes betydning har i øvrigt været stigende, men andre akademikere har også spillet en stor rolle. Egeberg kan derfor konstatere, at det er så som så med den »folkelige historieskrivning«, som man i visse kredse har yndet at tale om, og at denne historieskrivning nok heller ikke er helt så »folkelig«, som man gerne har villet tro.

Emnemæssigt har hovedvægten i disse årbøger ligget på personalhistorie, bygningshistorie, stedsbeskrivelser og landboforhold, og i alt overvejende grad har det handlet om forhold og personer på landet, mens byforhold er yderst beskedent behandlet. Egeberg mener, at man dermed har forsømt at beskæftige sig med forhold, »som betinger og har betinget tilværelsen for størstedelen af befolkningen« (s. 79). Årbøgerne har kort sagt ikke været vedkommende nok, og det kan aflæses i antallet af og sammensætningen af abonnenterne.

Egebergs lille bog giver således nyttig ny viden om en vigtig side af historieformidlingen her i landet og er samtidig tankevækkende med hensyn til spørgsmålet om, hvad man skal med de lokalhistoriske årbøger.

Jens Chr. Manniche